

Hoevele Nederlanders hebben persoonlijk aan de herdenkingsmanifestaties en de feestelijkheden op die 4de en 5de mei deelgenomen?

Stellig vele honderdduizenden (een nadere schatting is niet mogelijk) – een minderheid. Daar is evenwel niet alles mee gezegd. De media hebben al vele weken aandacht gevraagd voor de Tweede Wereldoorlog (en op 15 augustus '85, bij de veertigste herdenking van Japans capitulatie, zal hetzelfde gebeuren, zij het in mindere mate). Dag-, week- en maandbladen hebben er artikelen aan gewijd – verscheidene van de dagbladen voegen aan hun op zaterdag 4 mei verschijnend nummer een speciale aflevering over de Tweede Wereldoorlog toe, gevuld met persoonlijke verhalen en met meer algemene artikelen, veelal van een hoog gehalte. Radio en televisie hebben zich niet onbetuigd gelaten. Van midden april tot midden mei zenden de omroeporganisaties aan de Tweede Wereldoorlog gewijde programma's uit (o.m. een serie over Radio Oranje met authentieke opnamen) tot een gezamenlijke lengte van 20 uur. In de televisie wordt dat cijfer nog overtroffen: 30 uur uitzendingen, en dat medium is, gelijk gezegd, nog indringender dan de radio.

In april begint Veronica (een omroeporganisatie die in '76 tot het Nederlandse omroepbestel werd toegelaten) met een serie van zes documentaire programma's over de geschiedenis van het Derde Rijk en de Avro met vier programma's met een terugblik op de Duitse bezetting (in maart dreigde de serie in het geheel niet door te gaan doordat de Avro-leiding toen wenste dat een kritische passage over het beleid van directeur Willem Vogt in mei '40 zou worden geschrapt) – de Interkerkelijke Omroep Nederland, de Ikon, wijdt twee programma's aan de Nederlandse Joden na de bevrijding, waarin vertegenwoordigers van 'de tweede generatie' aan het woord komen.

Op 4 mei zendt op Nederland I de Vara uit, op Nederland II na zes uur 's avonds eerst de Nederlandse Omroep Stichting, de Nos, maar na acht uur tien de KRO. De dodenherdenking op de Waalsdorpervlakte wordt, zoals al jaren het geval is, op Nederland I en Nederland II (alook door de radio) uitgezonden en wordt op de beide televisiezenders door ruim vier-en-een-half miljoen kijkers gevolgd. De Vara laat er een programma aan voorafgaan over de rol van de vrouwen in het verzet (ruim achthonderdduizend kijkers) en zendt na de dodenherdenking een Nederlandse speelfilm uit over leven en sterven van Hannie Schaft (er zijn meer dan vijf miljoen kijkers). De Nos begint kort na zeven uur met